

VEDLEGG I

NEVNT I ARTIKKEL 2.8

**OPPRINNELSESREGLER OG
ADMINISTRATIVT SAMARBEID**

VEDLEGG I
NEVNT I ARTIKKEL 2.8
OPPRINNELSESREGLER OG ADMINISTRATIVT SAMARBEID

INNHALDSFORTEGNELSE

AVDELING I ALMINNELIGE BESTEMMELSER

Artikkel 1 Definisjoner

AVDELING II BEGREPET «OPPRINNELSESPRODUKTER»

Artikkel 2 Generelle vilkår

Artikkel 3 Produkter framstilt i sin helhet

Artikkel 4 Tilstrekkelig bearbeiding eller foredling

Artikkel 5 Utilstrekkelig bearbeiding eller foredling

Artikkel 6 Kumulasjon av opprinnelse

Artikkel 7 Kvalifiserende enhet

Artikkel 8 Emballasjematerialer, innpakkingsmaterialer og beholdere

Artikkel 9 Tilbehør, reservedeler og verktøy

Artikkel 10 Nøytrale elementer

Artikkel 11 Bokføringsmessig atskillelse

Artikkel 12 Sett

AVDELING III TERRITORIALE KRAV

Artikkel 13 Territorialitetsprinsippet

Artikkel 14 Ikke-endring

Artikkel 15 Utstillinger

AVDELING IV OPPRINNELSESBEVIS

Artikkel 16 Opprinnelsesbevis

Artikkel 17 Opprinnelseserklæring

Artikkel 18 Prosedyre for utstedelse av opprinnelsessertifikat

Artikkel 19 Opprinnelsessertifikat utstedt med tilbakevirkende kraft

Artikkel 20 Utstedelse av duplikat av opprinnelsessertifikat

Artikkel 21 Utstedelse av opprinnelsesbevis på grunnlag av et tidligere utstedt opprinnelsesbevis

Artikkel 22 Grunnlagsdokumenter

Artikkel 23 Godkjent eksportør

AVDELING V PREFERANSETOLLBEHANDLING

Artikkel 24 Importkrav

Artikkel 25 Innførsel i delsendinger

Artikkel 26 Eksportørers og importørers samarbeid med vedkommende myndigheter

Artikkel 27 Nektelse av preferansetollbehandling

Artikkel 28 Fakturering fra ikke-part

AVDELING VI ADMINISTRATIVT SAMARBEID

Artikkel 29 Verifisering av opprinnelsesbevis

Artikkel 30 Samarbeid mellom vedkommende myndigheter

Artikkel 31 Fortrolighet

Artikkel 32 Tvisteløsning

AVDELING VII SLUTTBESTEMMELSER

Artikkel 33	Sanksjoner
Artikkel 34	Produkter i transitt eller på lager
Artikkel 35	Forklarende anmerkninger

LISTE OVER TILLEGG

Tillegg 1	Produktspesifikke regler
Tillegg 2	Opprinnelseserklæring
Tillegg 3	Opprinnelsessertifikat
Tillegg 4	Erstatningsopprinnelsessertifikat
Tillegg 5	Utvidet kumulasjon

AVDELING I

ALMINNELIGE BESTEMMELSER

ARTIKKEL 1

Definisjoner

I dette vedlegget menes med

- a) «kapittel», «posisjon» og «underposisjon» et kapittel (tosifret kode), en posisjon (firesifret kode) eller en underposisjon (sekssifret kode) i Det harmoniserte system (HS),
- b) «klassifisert» et produkt eller et materiales klassifisering under et kapittel, en posisjon eller en underposisjon,
- c) «vedkommende myndighet»
 - i) for EFTA-statenes del tollmyndighetene på Island, i Norge og i Sveits,
 - ii) for Argentinas del Secretaría de Industria y Comercio eller dets etterfølgere,
 - iii) for Brasils del Secretaria Especial da Receita Federal do Brasil og Secretaria de Comércio Exterior eller dets etterfølgere,
 - iv) for Paraguays del Ministerio de Industria y Comercio eller dets etterfølgere, og
 - v) for Uruguays del Ministerio de Economía y Finanzas – Política Comercial and Dirección Nacional de Aduanas eller dets etterfølgere.
- d) «EFTA-stat» Island, Norge eller Sveits' tollområde¹,
- e) «MERCOSUR-stat» Argentina, Brasil, Paraguay eller Uruguay,
- f) «MERCOSUR» Argentina, Brasil, Paraguay og Uruguay,
- g) «tollverdi» den beregnede verdien fastsatt i samsvar med Avtalen om gjennomføring av artikkel VII i Generalavtalen om tolltariffer og handel 1994 (WTO-avtalen om tollverdi),

¹ I samsvar med tolltraktaten av 29. mars 1923 mellom Sveits og Liechtenstein skal Sveits representere Liechtenstein i spørsmål som omfattes av dette vedlegget.

- h) «pris fra fabrikk» prisen som betales for produktet til produsenten i EFTA-staten eller MERCOSUR-staten der den siste bearbeidingen eller foredlingen er utført, i henhold til de internasjonale kommersielle vilkårene («Incoterms»), forutsatt at prisen innbefatter verdien av alle anvendte materialer, direkte og indirekte kostnader og fortjeneste, fratrukket eventuelle interne avgifter som er eller kan bli tilbakebetalt når det framstilte produktet eksporteres,
- i) «vare» både materiale og produkt,
- j) «Det harmoniserte system» eller «HS» Det harmoniserte system for beskrivelse og koding av varer,
- k) «framstilling» bearbeiding eller foredling, herunder sammensetting,
- l) «materiale» enhver form for bestanddel, råmateriale, komponent eller del som er brukt i framstillingen av et produkt,
- m) «produkt» det produktet som blir framstilt eller ferdigstilt, selv om det er bestemt for senere bruk i en annen produksjonsprosess, og
- n) «verdi av materialer» tollverdien på innførselstidspunktet av anvendte ikke-opprinnelsesmaterialer, inkludert frakt og forsikring fram til importstedet i en EFTA-stat eller en MERCOSUR-stat eller, dersom den ikke er kjent og ikke kan fastslås, den første pris som det kan fastslås har blitt betalt for materialene i en MERCOSUR-stat eller en EFTA-stat, som ikke trenger å omfatte noen kostnader som påløper i forbindelse med transport av ikke-opprinnelsesmaterialer innenfor en MERCOSUR-stat eller en EFTA-stat, som frakt-, forsikrings- og emballasjekostnader eller andre kjente og konstaterbare kostnader som påløper der.

AVDELING II

BEGREPET «OPPRINNELSESPRODUKTER»

ARTIKKEL 2

Generelle vilkår

1. I denne avtalen skal et produkt anses å ha opprinnelse i en EFTA-stat eller MERCOSUR dersom
 - a) det er framstilt i sin helhet i en EFTA-stat eller MERCOSUR i henhold til artikkel 3 (Produkter framstilt i sin helhet),
 - b) ikke-opprinnelsesmaterialene som er brukt i bearbeidingen eller foredlingen, har gjennomgått tilstrekkelig bearbeiding eller foredling i en EFTA-stat eller MERCOSUR i henhold til artikkel 4 (Tilstrekkelig bearbeiding eller foredling),
 - c) det er produsert i en EFTA-stat eller MERCOSUR utelukkende av materialer med opprinnelse i en EFTA-stat eller MERCOSUR i henhold til bestemmelsene i artikkel 6 (Kumulasjon av opprinnelse), eller
 - d) det er produsert i en EFTA-stat eller MERCOSUR utelukkende av materialer som angitt i bokstav a) til c).
2. I dette vedlegget skal et produkt som får opprinnelsesstatus i Liechtenstein, anses å ha sin opprinnelse i Sveits.

ARTIKKEL 3

Produkter framstilt i sin helhet

1. Følgende produkter skal anses som framstilt i sin helhet i en EFTA-stat eller MERCOSUR:
 - a) mineraler og andre naturlig forekommende stoffer utvunnet eller tatt fra en MERCOSUR-stats eller en EFTA-stats jordsmonn, grunnvann, havbunn eller under havbunnen der,
 - b) planter og vegetabiliske produkter dyrket og høstet der,
 - c) levende dyr født og alet opp der,
 - d) produkter fra levende dyr alet opp der,
 - e) produkter fra slaktede dyr født og alet opp der,

- f) produkter fra jakt, fangst eller fiske drevet der,
- g) produkter fra akvakultur der fisk, krepsdyr, bløtdyr og andre virvelløse vannlevende dyr er født eller alet opp der,
- h) produkter fra sjøfiske og andre marine produkter tatt av et fartøy som er registrert i en MERCOSUR-stat eller en EFTA-stat og fører dens flagg² og, om relevant, innehar en fisketillatelse utstedt av en MERCOSUR-stat eller en EFTA-stat,
- i) produkter framstilt utelukkende av produkter nevnt i bokstav h) om bord på et fabrikkskip som er registrert i en MERCOSUR-stat eller EFTA-stat og fører dens flagg,
- j) mineralske produkter og andre ikke-levende naturressurser tatt opp eller utvunnet fra havbunnen og dens undergrunn i
 - i) en MERCOSUR-stats eller en EFTA-stats eksklusive økonomiske sone i henhold til folkeretten, herunder De forente nasjoners havrettskonvensjon (UNCLOS),
 - ii) en MERCOSUR-stats eller en EFTA-stats kontinentalsokkel i henhold til folkeretten, herunder UNCLOS, eller
 - iii) områder som ligger utenfor nasjonal jurisdiksjon der en MERCOSUR-stat eller en EFTA-stat har enerett til utnyttelse i henhold til folkeretten, herunder UNCLOS.
- k) avfall og skrap fra framstillingsvirksomhet som har funnet sted der,
- l) brukte produkter som er samlet inn der og kun egnet til gjenvinning av råmaterialer og ikke til sitt opprinnelige formål, eller
- m) produkter framstilt en EFTA-stat eller en MERCOSUR-stat utelukkende av materialer nevnt i bokstav a) til l).

2. Nr. 1 bokstav h), i) og j) skal ikke innskrenke en EFTA-stats eller en MERCOSUR-stats suverene rettigheter og forpliktelser i henhold til folkeretten, herunder UNCLOS, særlig med hensyn til den eksklusive økonomiske sonen og kontinentalsokkelen.

² Produkter fra sjøfiske eller andre marine produkter tatt i henhold til bokstav h) og i) av chartrede fartøyer som fører en EFTA-stats eller en MERCOSUR-stats flagg blir ansett å ha sin opprinnelse i den EFTA-staten eller MERCOSUR-staten der fisketillatelsene ble utstedt.

ARTIKKEL 4

Tilstrekkelig bearbeiding eller foredling

1. Et produkt som er framstilt av ikke-opprinnelsesmaterialer, skal anses for å ha gjennomgått tilstrekkelig bearbeiding eller foredling dersom de gjeldende produktspesifikke reglene i tillegg 1 (Produktspesifikke regler) er oppfylt.
2. Uten hensyn til nr. 1 anses behandlingene definert i artikkel 5 (Utilstrekkelig bearbeiding eller foredling) som utilstrekkelige for å oppnå opprinnelsesstatus.
3. De produktspesifikke reglene som er nevnt i nr. 1, angir hvilken bearbeiding eller foredling som må utføres på ikke-opprinnelsesmaterialer som brukes i framstilling, og gjelder bare slike materialer. Det følger av dette at dersom et produkt som har fått opprinnelsesstatus i en EFTA-stat eller MERCOSUR i henhold til nr. 1, foredles videre og brukes som materiale i framstillingen av et annet produkt, skal det ikke tas hensyn til ikke-opprinnelsesbestanddelene i dette materialet.
4. Uten hensyn til nr. 1 kan ikke-opprinnelsesmaterialer som ikke oppfyller vilkårene fastsatt i tillegg 1 (Produktspesifikke regler) brukes, forutsatt at deres samlede verdi ikke overstiger 10 % av produktets pris fra fabrikk. Dette nummeret skal ikke forstås som å tillate overskridelse av noen av prosentsatsene for maksimalt innhold av ikke-opprinnelsesmaterialer som er fastsatt i tillegg 1 (Produktspesifikke regler), og får ikke anvendelse på produkter som faller inn under kapittel 50 til 63 i Det harmoniserte system.
5. EFTA-statene og MERCOSUR skal innen fem år etter at denne avtalen trer i kraft vurdere å gjennomgå denne artikkelen med tanke på prinsippet om gjennomsnittsberegning av ikke-opprinnelsesmaterialer for å ta hensyn til svingende kostnader og valutakurser.

ARTIKKEL 5

Utilstrekkelig bearbeiding eller foredling

1. Uten at det berører nr. 3 i denne artikkelen, skal følgende behandlinger anses som utilstrekkelig bearbeiding eller foredling til å gi status som opprinnelsesprodukt, uavhengig av om kravene i artikkel 4 (Tilstrekkelig bearbeiding eller foredling) er oppfylt:
 - a) behandling som har til hensikt å holde et produkt i stand under transport eller lagring,
 - b) nedfrysing eller opptining,
 - c) emballering og ompakking,
 - d) vasking, rensing, fjerning av støv, oksidering, olje, maling eller andre belegg,
 - e) stryking eller pressing av tekstiler eller tekstilprodukter,

- f) enkel maling og polering,
- g) avskalling, delvis eller total bleking, polering og glasering av korn og ris,
- h) farging av sukker eller framstilling av sukkerklumper,
- i) skrelling og fjerning av steiner, kjerner, frø og skall av frukt, nøtter og grønnsaker,
- j) skjerpning, enkel sliping eller enkel oppskjæring,
- k) sikting, utskilling, sortering, klassifisering, gradering, tilpassing,
- l) enkel fylling i flasker, bokser, flakonger, sekker, etuier, esker, befestigelse til plater eller planker og all annen enkel emballering,
- m) enkel tilførsel av vann eller fortynning eller dehydrering eller denaturering av produkter,
- n) anbringelse eller trykking av merker, etiketter, logoer eller andre liknende kjennemerker på produktene eller deres emballasje,
- o) enkel blanding av produkter, også av forskjellige slag,
- p) enkel montering av deler av artikler til en komplett artikkel eller demontering av produkter til deler, eller
- q) slakting av dyr.

2. Ved anvendelse av nr. 1 sikter «enkel» til behandlinger eller prosesser som verken krever spesielle ferdigheter eller at man bruker bestemte maskiner, apparater eller utstyr som er laget eller installert spesielt for å utføre behandlingen eller prosessen.

3. Alle behandlinger eller prosesser som utføres i en EFTA-stat eller MERCOSUR på et produkt, skal tas i betraktning ved fastsettelse av hvorvidt disse behandlingene eller prosessene anses som utilstrekkelig bearbeiding eller foredling i henhold til nr. 1.

ARTIKKEL 6

Kumulasjon av opprinnelse

1. Et produkt som har opprinnelse i en EFTA-stat eller MERCOSUR, og som benyttes som materiale i framstillingen av et produkt i en annen EFTA-stat eller MERCOSUR, skal anses for å ha opprinnelse i den EFTA-staten eller MERCOSUR der den siste behandlingen ut over det som er nevnt i artikkel 5 (Utilstrekkelig bearbeiding eller foredling), er utført.

2. Et produkt som har opprinnelse i en EFTA-stat eller MERCOSUR, og som ikke gjennomgår bearbeiding eller foredling i en annen EFTA-stat eller MERCOSUR ut over

det som er nevnt i nr. 1 i artikkel 5 (Utilstrekkelig bearbeiding eller foredling), skal beholde sin opprinnelse.

3. I tilfeller der det i framstillingen av et produkt benyttes materialer med opprinnelse i to eller flere EFTA-stater eller MERCOSUR, og materialene ikke har gjennomgått bearbeiding eller foredling ut over behandlingen som er nevnt i artikkel 5 (Utilstrekkelig bearbeiding eller foredling), bestemmes produktets opprinnelse på grunnlag av materialet med den høyeste verdien, eller, dersom denne verdien ikke kan fastslås, med den første påviselige prisen som er betalt for nevnte materiale i den aktuelle EFTA-staten eller MERCOSUR-staten.

4. Med forbehold om tillegg 5 (Utvidet kumulasjon), skal opprinnelsesmaterialer fra den aktuelle ikke-parten som brukes som materiale ved framstillingen av et produkt i en EFTA-stat eller MERCOSUR, dersom den berørte EFTA-staten og MERCOSUR enten har en preferensiell handelsavtale i henhold til artikkel XXIV i GATT 1994 eller en handelsordning i henhold til Decision on Differential and More Favourable Treatment, Reciprocity and Fuller Participation of Developing Countries av 28. november 1979 (Enabling Clause) med ikke-parten som er spesifisert i tillegg 5 (Utvidet kumulasjon), anses å ha opprinnelse i den EFTA-staten eller MERCOSUR-staten der den siste behandlingen ble utført, forutsatt at den siste behandlingen går ut over det som er nevnt i artikkel 5 (Utilstrekkelig bearbeiding eller foredling).

5. Underkomiteen for handel med varer kan framlegge sine forslag om oppdatering av tillegg 5 for Den blendede komité.

ARTIKKEL 7

Kvalifiserende enhet

For formålene med dette vedlegget

- a) skal et produkts eller et materials klassifisering i tolltariffen fastsettes i samsvar med Det harmoniserte system,
- b) utgjør, dersom et produkt er sammensatt av en gruppe eller samling av artikler eller komponenter som er klassifisert i henhold til Det harmoniserte system i én tollposisjon, alt det aktuelle produktet, og
- c) skal hvert produkt vurderes for seg når det forekommer i en forsendelse som består av et antall identiske produkter klassifisert under én tollposisjon i Det harmoniserte system.

ARTIKKEL 8

Emballasjematerialer, innpakkingsmaterialer og beholdere

1. Det skal ikke tas hensyn til emballasjematerialer og beholdere som et produkt er pakket inn i for salg, ved fastsettelse av hvorvidt alle ikke-opprinnelsesmaterialene skal gjennomgå den aktuelle endringen i klassifisering av varer i tolltariffen som er angitt i tillegg 1 (Produktspesifikke regler). Imidlertid skal verdien av eventuelle emballasjematerialer og beholdere som er ikke-opprinnelsesmaterialer, medtas ved beregningen av ikke-opprinnelsesmaterialer dersom regelen i tillegg 1 (Produktspesifikke regler) som gjelder for det aktuelle produktet, angir en prosentsats for maksimumsverdien av ikke-opprinnelsesmaterialer.
2. Det skal ikke tas hensyn til innpakkingsmaterialer og beholdere som et produkt er pakket i for forsendelse, ved fastsettelse av produktets opprinnelse.

ARTIKKEL 9

Tilbehør, reservedeler og verktøy

Tilbehør, reservedeler og verktøy sendt sammen med en utrustning, en maskin, et apparat eller et kjøretøy, som er standardutstyr og innbefattet i prisen eller ikke faktureres separat, skal anses som én enhet sammen med den aktuelle utrustningen, maskinen, apparatet eller kjøretøyet.

ARTIKKEL 10

Nøytrale elementer

Det skal ikke tas hensyn til nøytrale elementer som ikke inngår i det endelige produktet, for eksempel energi og drivstoff, anlegg og utstyr eller maskiner og verktøy, når produktets opprinnelse skal fastsettes.

ARTIKKEL 11

Bokføringsmessig atskillelse

1. Dersom det i bearbeidingen eller foredlingen av et produkt anvendes fungible opprinnelsesmaterialer og ikke-opprinnelsesmaterialer, kan det avgjøres om de anvendte materialene har opprinnelsesstatus på grunnlag av et system for bokføringsmessig atskillelse.
2. Ved anvendelse av nr. 1 menes med «fungible materialer» materialer som er av samme slag og kommersielle kvalitet, med samme tekniske og fysiske egenskaper, og som ikke kan skilles fra hverandre når de er innlemmet i det ferdige produktet.

3. Systemet for bokføringsmessig atskillelse skal sørge for at ikke flere sluttprodukter får opprinnelsesstatus enn det som ville ha vært tilfellet dersom materialene hadde vært fysisk atskilt.
4. En produsent som benytter seg av et system for bokføringsmessig atskillelse, skal oppbevare slik dokumentasjon som viser hvordan systemet virker, som er nødvendig for at vedkommende myndigheter skal kunne verifisere etterlevelse av dette vedlegget.
5. En EFTA-stat eller en MERCOSUR-stat kan kreve at dens produsenters bruk av metoden for bokføringsmessig atskillelse skal være gjenstand for forhåndsgodkjenning ved vedkommende myndighet.
6. Tillatelsen til å bruke bokføringsmessig atskillelse kan når som helst trekkes tilbake av vedkommende myndigheter dersom produsenten bruker metoden på en urettmessig måte.

ARTIKKEL 12

Sett

Sett, som definert i alminnelig fortolkningsregel 3 i Det harmoniserte systemet, skal anses som opprinnelsesprodukter dersom alle komponentene er opprinnelsesprodukter. Når et sett består av opprinnelsesprodukter og ikke-opprinnelsesprodukter, skal imidlertid settet i sin helhet anses som et opprinnelsesprodukt, forutsatt at verdien av ikke-opprinnelsesproduktene ikke overstiger 15 % av settets pris fra fabrikk.

AVDELING III

TERRITORIALE KRAV

ARTIKKEL 13

Territorialitetsprinsippet

1. Vilkårene for å erverve opprinnelsesstatus fastsatt i avdeling II, må være oppfylt uten avbrudd i en EFTA-stat eller i MERCOSUR.
2. Uten hensyn til nr. 1 skal et opprinnelsesprodukt som gjeninnføres til den eksporterende EFTA-staten eller MERCOSUR-staten etter å ha vært utført til en ikke-part uten å ha gjennomgått noen som helst behandling der ut over det som har vært nødvendig for å bevare det i god stand, beholde sin opprinnelsesstatus.

ARTIKKEL 14

Ikke-endring

1. Opprinnelsesprodukter som det anmodes om preferansetollbehandling for i en EFTA-stat eller en MERCOSUR-stat, skal være de samme produktene som eksporteres fra en annen EFTA-stat eller MERCOSUR-stat. De må ikke endres eller omdannes på noen måte eller gjennomgå andre behandlinger enn dem som er nødvendige for å holde dem i stand eller å tilføye eller påføre varemerker, etiketter, segl, eller annen dokumentasjon for å sikre samsvar med den importerende EFTA-statens eller MERCOSUR-statens nasjonale krav, før de deklarerer for preferansetollbehandling.
2. Transitt, lagring og deling av forsendelser, samt behandlinger i henhold til nr. 1, kan finne sted i en ikke-part, forutsatt at de forblir under tollvesenets kontroll i denne ikke-parten.
3. Nr. 1 og 2 skal anses for å være oppfylt med mindre tollmyndigheten i den importerende EFTA-staten eller MERCOSUR-staten har grunn til å tro det motsatte. I så fall kan tollmyndighetene i den importerende EFTA-staten eller MERCOSUR-staten anmode importøren eller dennes representant om å framlegge egnet samsvarsdokumentasjon, som kan framlegges på en hvilken som helst måte, herunder kontraktsmessige transportdokumenter som konnossementer, eller faktiske eller konkrete bevis basert på merking eller nummerering av kolli, eller ethvert annet bevis.

ARTIKKEL 15

Utstillinger

1. Opprinnelsesprodukter som blir sendt for utstilling utenfor EFTA-statene eller MERCOSUR, og som etter utstillingen blir solgt for å bli innført til en EFTA-stat eller en MERCOSUR-stat, skal ved innførselen nyte godt av bestemmelsene i avtalen dersom det overfor tollmyndighetene i den importerende EFTA-staten eller MERCOSUR-staten kan godtgjøres på tilfredsstillende måte at

- a) en eksportør har sendt disse produktene fra en EFTA-stat eller en MERCOSUR-stat til den ikke-parten hvor utstillingen er holdt, og har utstilt dem der,
- b) denne eksportøren har solgt eller på annen måte overdratt produktene til en person i en EFTA-stat eller en MERCOSUR-stat,
- c) produktene er blitt sendt under utstillingen eller umiddelbart etterpå, i samme tilstand som da de ble sendt til utstillingen, og
- d) produktene fra det øyeblikket de ble sendt til utstillingen, ikke har vært brukt til andre formål enn demonstrasjon på utstillingen.

2. Et opprinnelsesbevis som inneholder navnet og adressen til utstillingen, skal framlegges for tollmyndighetene i den importerende EFTA-staten eller MERCOSUR-staten.

3. Nr. 1 gjelder for alle handels-, industri-, landbruks- eller håndverksutstillinger samt varemesser eller offentlige utstillinger av liknende art som ikke organiseres til private formål i butikker og forretningslokaler med sikte på salg av utenlandske produkter, hvor produktene forblir under tollmyndighetenes kontroll.

AVDELING IV

OPPRINNELSESBEVIS

ARTIKKEL 16

Opprinnelsesbevis

1. Produkter med opprinnelse i en EFTA-stat eller MERCOSUR skal, ved innførsel til henholdsvis en MERCOSUR-stat eller en EFTA-stat, nyte godt av preferansebehandling i henhold til avtalen dersom det framlegges

- a) en opprinnelseserklæring utferdiget av en eksportør etablert i en EFTA-stat eller en MERCOSUR-stat³ i henhold til tillegg 2 (Opprinnelseserklæring),
- b) en opprinnelseserklæring utferdiget av en eksportør i en MERCOSUR-stat for forsendelser bestående av ett eller flere kolli som inneholder opprinnelsesprodukter med en samlet verdi som ikke overstiger 1000 USD, eller
- c) et opprinnelsessertifikat utstedt av vedkommende myndighet i en MERCOSUR-stat i henhold til artikkel 18 (Prosedyre for utstedelse av opprinnelsessertifikat).

2. Ved anvendelse av nr. 1 kan en eller flere EFTA-stater og, på den andre side, en eller flere MERCOSUR-stater bli enige om å etablere systemer som gjør det mulig å utstede eller framlegge opprinnelsesbevis som nevnt i nr. 1 bokstav a) til c), elektronisk.

ARTIKKEL 17

Opprinnelseserklæring

1. En opprinnelseserklæring i henhold til tillegg 2 (Opprinnelseserklæring) kan utferdiges av en eksportør etablert i en EFTA-stat eller en MERCOSUR-stat for produkter som har opprinnelse i en EFTA-stat eller en MERCOSUR-stat, og som ellers oppfyller kravene i dette vedlegget.

2. Opprinnelseserklæringen skal utferdiges på en faktura eller et annet handelsdokument som identifiserer eksportøren og opprinnelsesproduktene, og skal, med unntak av det som er fastsatt i artikkel 23 (Godkjent eksportør), ha eksportørens originale underskrift.

³ For eksportører basert i en MERCOSUR-stat skal nr. 1 bokstav a bare gjelde etter at MERCOSUR-staten har underrettet EFTA-statene om at de nasjonale lovene og forskriftene som kreves for å gjennomføre nr. 1 bokstav a, har blitt innført.

3. Dersom produktene blir fakturert i en annen valuta enn USD, skal beløpet nevnt i artikkel 16 (Opprinnelsesbevis) nr. 1 bokstav b) uttrykt i den importerende EFTA-staten eller MERCOSUR-statens nasjonale valuta brukes i samsvar med dens nasjonale lover og forskrifter.
4. Opprinnelseserklæringen kan utferdiges i forbindelse med utførselen av produktene den refererer til, eller etter at utførselen har funnet sted. En opprinnelseserklæring skal være gyldig i ett år regnet fra utferdigelsesdatoen.
5. Speditører, tollmeglere og andre personer må være basert i den samme EFTA-staten eller MERCOSUR-staten som eksportøren og ha skriftlig fullmakt fra eksportøren av produktet til å utferdige opprinnelseserklæringer. De må på anmodning fra vedkommende myndigheter framlegge denne tillatelsen for dem.
6. En eksportør som har utferdiget en opprinnelseserklæring, skal oppbevare en kopi av opprinnelseserklæringen og alle dokumenter som underbygger produktets opprinnelsesstatus, enten på papir eller i elektronisk form, i minst tre år fra utfyllingsdatoen.

ARTIKKEL 18

Prosedyre for utstedelse av opprinnessertifikat

1. Et opprinnessertifikat skal utstedes av vedkommende myndigheter i den eksporterende MERCOSUR-staten etter skriftlig søknad fra eksportøren eller, på eksportørens ansvar, fra dennes bemyndigede representant. Søknadsskjemaet skal inneholde en underskrevet erklæring fra produsenten som beskriver sluttproduktets egenskaper og komponenter samt framstillingsprosessen.
2. Eksportøren eller dennes bemyndigede representant skal fylle ut både opprinnessertifikatet og søknadsskjemaet, hvis mønster framgår av tillegg 3 (Opprinnessertifikat). Disse skjemaene skal utferdiges på engelsk og i samsvar med den eksporterende MERCOSUR-statens nasjonale lover og forskrifter. Hvis skjemaene fylles ut for hånd, må man skrive med blekk og bruke blokkbokstaver. Varebeskrivelsene skal gis i rubrikken som er beregnet for dette formålet, uten at det etterlates linjer som ikke er fylt ut. Dersom boksen ikke fylles helt ut, skal det trekkes en horisontal strek rett under siste linje med varebeskrivelse, og det ledige feltet skal krysses over.
3. Uten hensyn til nr. 1 kan vedkommende myndigheter tillate at et offentlig kontor eller en representativ kommersiell institusjon utsteder opprinnessertifikatet i samsvar med denne artikkelen.
4. Et opprinnessertifikat skal utstedes av vedkommende myndigheter i en MERCOSUR-stat dersom de anser at de berørte produktene har opprinnelse i MERCOSUR og oppfyller de øvrige vilkårene i dette vedlegget.
5. Eksportøren som søker om utstedelse av et opprinnessertifikat, skal til enhver tid være forberedt på å framlegge, på anmodning fra vedkommende myndigheter i den eksporterende MERCOSUR-staten hvor opprinnessertifikatet er utstedt, alle relevante

dokumenter som beviser de aktuelle produktenes opprinnelsesstatus, og at de øvrige vilkårene i dette vedlegget er oppfylt.

6. Vedkommende myndigheter som utsteder et opprinnelsessertifikat, skal påse at skjemaene nevnt i nr. 2 i denne artikkelen er behørig utferdiget. De skal særlig kontrollere at rubrikken beregnet for varebeskrivelser er utferdiget på en slik måte at enhver mulighet for ulovlige tilføyelser er utelukket.

7. Et opprinnelsessertifikat skal utstedes av vedkommende myndigheter og stilles til eksportørens rådighet så snart den faktiske utførselen har funnet sted eller er sikret.

8. Vedkommende myndigheter som utsteder et opprinnelsessertifikat, skal beholde søknadsskjemaet nevnt i nr. 2 i denne artikkelen i minst tre år.

ARTIKKEL 19

Opprinnelsessertifikat utstedt med tilbakevirkende kraft

1. Uten hensyn til artikkel 18 (Prosedyre for utstedelse av opprinnelsessertifikat) nr. 6 kan, hvis det ikke på utførselstidspunktet ble utstedt og framlagt for vedkommende myndigheter et opprinnelsessertifikat for produktet det refererer til, et opprinnelsessertifikat utstedes etter at utførselen har funnet sted dersom

- a) det ikke ble utstedt på utførselstidspunktet på grunn særlige forhold, eller
- b) det endelige bestemmelsesstedet til de aktuelle produktene ikke var kjent på utførselstidspunktet og ble fastslått under transport eller lagring av produktene og eventuelt etter deling av forsendelser i samsvar med artikkel 14 (Ikke-endring) nr. 2.

2. Ved anvendelse av nr. 1 skal eksportøren i søknadsskjemaet angi sted og dato for utførselen av produktene opprinnelsessertifikatet gjelder, og oppgi årsakene til søknaden.

3. Vedkommende myndigheter kan bare utstede et opprinnelsessertifikat med tilbakevirkende kraft etter å ha verifisert at opplysningene som er gitt i eksportørens søknad, stemmer overens med opplysningene i eksportdokumentene.

4. Opprinnelsessertifikat utstedt med tilbakevirkende kraft skal gis påtegning «ISSUED RETROSPECTIVELY».

5. Påtegningen nevnt i nr. 4 skal påføres i merknadsrubrikken i opprinnelsessertifikatet.

ARTIKKEL 20

Utstedelse av duplikat av opprinnelsessertifikat

1. I tilfelle av tyveri, tap eller ødeleggelse av et opprinnelsessertifikat kan eksportøren søke vedkommende myndigheter som utstedte det, om å få et duplikat utferdiget på grunnlag av eksportdokumentene som er i deres besittelse.
2. Et duplikat som utstedes på denne måten, skal gis påtegning med ordet «DUPLICATE».
3. Påtegningen nevnt i nr. 2 og nummeret på det opprinnelige opprinnelsessertifikatet skal settes inn i merknadsrubrikken på duplikatet.
4. Duplikatet, som må påføres datoen for utstedelsen av det originale opprinnelsessertifikatet, skal ha gyldighet fra samme dato.

ARTIKKEL 21

Utstedelse av opprinnelsesbevis på grunnlag av et tidligere utstedt opprinnelsesbevis

1. Dersom opprinnelsesprodukter som det har blitt framlagt opprinnelsesbevis for, blir underlagt tollvesenets kontroll i en EFTA-stat eller en MERCOSUR-stat, er det tillatt å erstatte det originale opprinnelsesbeviset ved å legge fram ett eller flere opprinnelsesbevis for det formål å sende alle eller noen av disse produktene til en annen EFTA-stat eller MERCOSUR-stat.
2. Når det gjelder MERCOSUR, gjelder nr. 1 bare for MERCOSUR-stater som har besluttet å implementere den, og som behørig har meldt fra til Den blandede komité om dette. I slike tilfeller skal opprinnelsesbeviset være i samsvar med tillegg 4 (Erstatningsopprinnelsessertifikat).

ARTIKKEL 22

Grunnlagsdokumenter

Dokumentene nevnt i artikkel 17 (Opprinnelseserklæring) nr. 6 og artikkel 18 (Prosedyre for utstedelse av opprinnelsessertifikat) nr. 5, på papir eller i elektronisk form, brukt for det formål å bevise at produkter som er omfattet av et opprinnelsesbevis, kan anses som opprinnelsesprodukter, og for å oppfylle andre vilkår i dette vedlegget kan, blant annet, omfatte følgende:

- a) konkrete bevis om de prosessene som er utført av eksportøren eller leverandøren for å framstille de aktuelle varene, som framkommer for eksempel av dennes regnskaper eller interne bokføring,

- b) dokumenter som beviser opprinnelsesstatusen til de anvendte materialene, som er utstedt eller utferdiget i en EFTA-stat eller en MERCOSUR-stat der dokumentene er brukt i samsvar med dens nasjonale lover og forskrifter,
- c) dokumenter som beviser bearbeidingen eller foredlingen av materialer i en EFTA-stat eller i MERCOSUR, som er utstedt eller utferdiget i en EFTA-stat eller en MERCOSUR-stat der dokumentene er brukt i samsvar med dens nasjonale lover og forskrifter, og
- d) opprinnelsessertifikater eller opprinnelseserklæringer som beviser opprinnelsesstatusen til de anvendte materialene, utstedt eller utferdiget i en EFTA-stat eller en MERCOSUR-stat i samsvar med dette vedlegget.

ARTIKKEL 23

Godkjent eksportør

1. Vedkommende myndigheter i den eksporterende EFTA-staten eller MERCOSUR-staten kan, med de eventuelle begrensninger som følger av nasjonale lover og forskrifter, gi en eksportør fra den aktuelle EFTA-staten eller MERCOSUR-staten tillatelse til å utferdige opprinnelseserklæringer uten underskrift.
2. En eksportør som ber om en slik tillatelse, skal, på en måte som er tilfredsstillende for vedkommende myndigheter i den eksporterende EFTA-staten eller MERCOSUR-staten, gi alle garantier som er nødvendige for å verifisere produktenes opprinnelsesstatus og at alle andre krav i dette vedlegget er oppfylt.
3. Vedkommende myndigheter i den eksporterende EFTA-staten eller MERCOSUR-staten skal gi den godkjente eksportøren et autorisasjonsnummer som skal angis i opprinnelseserklæringen i stedet for underskriften.
4. Den eksporterende EFTA-statens eller MERCOSUR-statens vedkommende myndigheter kan verifisere at en tillatelse brukes på riktig måte, og kan trekke den tilbake dersom eksportøren ikke lenger oppfyller vilkårene eller på annen måte bruker den urettmessig.

AVDELING V

PREFERANSETOLLBEHANDLING

ARTIKKEL 24

Importkrav

1. Hver EFTA-stat eller MERCOSUR-stat skal innvilge preferansetollbehandling i henhold til avtalen til opprinnelsesprodukter fra henholdsvis en annen MERCOSUR-stat eller en EFTA-stat på grunnlag av et opprinnelsesbevis som nevnt i artikkel 16 (Opprinnelsesbevis).
2. For å oppnå preferansetollbehandling skal importøren, i samsvar med prosedyrene som gjelder i den importerende EFTA-staten eller MERCOSUR-staten, anmode om preferansetollbehandling på tidspunktet for innførsel av et opprinnelsesprodukt, uavhengig av om importøren er i besittelse av et opprinnelsesbevis.
3. Dersom importøren ikke er i besittelse av et opprinnelsesbevis på innførselstidspunktet, kan importøren, i samsvar med den importerende EFTA-statens eller MERCOSUR-statens nasjonale lover og forskrifter, legge fram et opprinnelsesbevis på et senere tidspunkt.
4. Et opprinnelsesbevis skal framlegges for tollmyndighetene i den importerende EFTA-staten eller MERCOSUR-staten innen ett år etter at det er utferdiget. Utløpet av denne perioden kan utsettes så lenge produktene som omfattes av dette opprinnelsesbeviset, er under tollmyndighetenes kontroll i den importerende EFTA-staten eller MERCOSUR-staten. Etter denne perioden kan et opprinnelsesbevis bare godkjennes under ekstraordinære omstendigheter.
5. Uten hensyn til nr. 1 kan en EFTA-stat eller en MERCOSUR-stat, i henhold til sine nasjonale lover og forskrifter, frafalle kravet om å framlegge et opprinnelsesbevis for produkter som
 - a) blir sendt som småsendinger fra privatperson til privatperson, eller
 - b) er en del av en reisendes personlige reisegods.
6. EFTA-statene og MERCOSUR-statene skal underrette hverandre gjennom EFTA-sekretariatet og MERCOSUR-sekretariatet når de verdigrenser som anvendes ved anvendelse av nr. 5, endres.

ARTIKKEL 25

Innførsel i delsendinger

Dersom et demontert eller ikke-sammensatt produkt som definert i alminnelig fortolkningsregel 2 a) i Det harmoniserte system, på anmodning fra en importør og på de vilkår som er fastsatt av tollmyndigheten i den importerende EFTA-staten eller MERCOSUR-staten, importeres i delsendinger, kan en opprinnelseserklæring eller et opprinnelsessertifikat framlegges for tollmyndigheten ved innførsel av den første delsendingen. Alternativt kan det framlegges en opprinnelseserklæring eller et opprinnelsessertifikat for hver importerte delsending.

ARTIKKEL 26

Eksportørers og importørers samarbeid med vedkommende myndigheter

1. Eksportører og importører som drar nytte av avtalen, skal, innenfor rammen av avtalen og med forbehold for den berørte EFTA-statens eller MERCOSUR-statens nasjonale lover og forskrifter, samarbeide med vedkommende myndigheter i den eksporterende EFTA-staten eller MERCOSUR-staten der de er etablert, og på anmodning fra denne framlegge dokumentasjon på at kravene i dette vedlegget er oppfylt.
2. En eksportør som har utferdiget en opprinnelseserklæring eller anmodet om utstedelse av et opprinnelsessertifikat, skal
 - a) beholde en kopi av opprinnelsesbeviset og alle grunnlagsdokumentene i minst 3 år fra utferdigelses- eller utstedelsesdatoen, eller lenger hvis nasjonale lover og forskrifter i den eksporterende EFTA-staten eller MERCOSUR-staten krever det,
 - b) på anmodning fra vedkommende myndigheter i den eksporterende EFTA-staten eller MERCOSUR-staten framlegge de dokumentene som er nevnt i nr. 3 bokstav a) for denne myndigheten, som når som helst kan foreta inspeksjoner og kontrollere eksportørens eller produsentens regnskaper og treffe andre hensiktsmessige tiltak, og
 - c) når den blir oppmerksom på, eller har grunn til å tro, at et opprinnelsesbevis inneholder uriktige opplysninger, omgående underrette importøren og vedkommende myndigheter i den eksporterende EFTA-staten eller MERCOSUR-staten om enhver endring som påvirker opprinnelsesstatusen til et hvilket som helst produkt som er omfattet av det aktuelle opprinnelsesbeviset.
3. En importør som har anmodet om eller har fått innvilget preferansetollbehandling, skal

- a) beholde opprinnelsesbeviset og andre relevante dokumenter i minst 3 år regnet fra den datoen da preferansebehandlingen ble innvilget, eller lenger hvis nasjonale lover og forskrifter i den importerende EFTA-staten eller MERCOSUR-staten krever det,
- b) på anmodning fra tollmyndigheten i den importerende EFTA-staten eller MERCOSUR-staten framlegge dokumentene nevnt i artikkel 14 (Ikke-endring) nr. 2 for nevnte myndighet, og
- c) når den blir oppmerksom på, eller har grunn til å tro, at et opprinnelsesbevis inneholder uriktige opplysninger, omgående underrette vedkommende myndigheter i den importerende EFTA-staten eller MERCOSUR-staten om enhver endring som påvirker opprinnelsesstatusen til et hvilket som helst produkt som er omfattet av det aktuelle opprinnelsesbeviset.

ARTIKKEL 27

Nektelse av preferansetollbehandling

1. En importerende EFTA-staten eller en importerende MERCOSUR-stat kan nekte preferansetollbehandling eller kreve inn ubetalte tollavgifter i samsvar med sine nasjonale lover og forskrifter når et produkt ikke oppfyller kravene i dette vedlegget, eller når importøren eller eksportøren ikke kan godtgjøre overholdelse av de aktuelle krav i dette vedlegget.
2. Små avvik mellom opplysningene i opprinnelsesbeviset og de som framgår av andre dokumenter som er lagt fram for tollmyndighetene for tollbehandling, eller åpenbare formelle feil, for eksempel skrivefeil i et opprinnelsesbevis, skal ikke i seg selv gjøre opprinnelsesbeviset ugyldig.

ARTIKKEL 28

Fakturering fra ikke-part

Ingen EFTA-stat eller MERCOSUR-stat skal avslå et krav om preferansetollbehandling utelukkende på grunnlag av at fakturaen ble utstedt i en ikke-part.

AVDELING VI

ADMINISTRATIVT SAMARBEID

ARTIKKEL 29

Verifisering av opprinnelsesbevis

1. Etterskuddsvis verifiseringer av opprinnelsesbevis skal utføres på stikkprøvebasis eller når vedkommende myndigheter i den importerende EFTA-staten eller MERCOSUR-staten har rimelig grunn til å betvile slike dokumenters ekthet, de aktuelle produktenes opprinnelsesstatus eller hvorvidt de øvrige krav i dette vedlegget er oppfylt.
2. Anmodningen om verifikasjon kan stille spørsmål ved ektheten av et opprinnelsesbevis, det aktuelle produktets opprinnelsesstatus eller oppfyllelsen av andre krav i dette vedlegget. Den skal angi årsaken til henvendelsen og inneholde en kopi av opprinnelsesbeviset og, der det er relevant, andre dokumenter eller opplysninger som gir grunn til å tro at opprinnelsesbeviset kan være ugyldig.
3. Den importerende EFTA-staten eller MERCOSUR-staten skal sende anmodningen om verifikasjon til den eksporterende EFTA-staten eller MERCOSUR-staten innen 34 måneder etter at opprinnelsesbeviset er utferdiget. Den eksporterende EFTA-staten eller MERCOSUR-staten skal ikke være forpliktet til å utføre verifiseringer basert på anmodninger om verifikasjon som mottas etter denne fristen.
4. Tollmyndighetene i den importerende EFTA-eller MERCOSUR-staten kan utsette innvilgelse av preferansetollbehandling for de berørte produktene i påvente av resultatene fra verifikasjonen. Tollmyndigheten i den importerende EFTA-staten eller MERCOSUR-staten skal tilby å stille varene til fri rådighet for importøren med forbehold om eventuelle forholdsregler som myndigheten anser for nødvendig.
5. Verifikasjonen skal utføres av vedkommende myndigheter i den eksporterende EFTA-staten eller MERCOSUR-staten. For dette formål skal de ha rett til å kreve ethvert bevis og til å utføre enhver undersøkelse av eksportørens og produsentens regnskaper eller enhver annen kontroll som de anser som hensiktsmessig.
6. En anmodning om verifisering fra den importerende EFTA-staten eller MERCOSUR-staten skal sendes til vedkommende myndigheter i den eksporterende EFTA-staten eller MERCOSUR-staten per attestert eller rekommandert brev, via elektroniske midler eller på annen måte som EFTA-staten eller MERCOSUR-staten på forhånd har underrettet om. EFTA-staten eller MERCOSUR-staten som anmodningen er rettet til, skal umiddelbart bekrefte mottak av anmodningen elektronisk.
7. Den anmodende EFTA-staten eller MERCOSUR-staten skal informeres om resultatene av verifikasjonen innen 12 måneder fra datoen for anmodningen om

verifikasjon, med mindre det avtales en annen frist av berettigede grunner. Meldingen skal inneholde funn og fakta og, hvis det er relevant, grunnlagsdokumenter og annen informasjon. Hvis den anmodende EFTA-staten eller MERCOSUR-staten ikke får svar innen tidsfristen, eller hvis svaret ikke inneholder tilstrekkelig informasjon til å kunne konkludere om hvorvidt et produkt er et opprinnelsesprodukt eller hvorvidt opprinnelsesbeviset er gyldig, kan den anmodende EFTA-staten eller MERCOSUR-staten nekte preferansetollbehandling av forsendelsen som omfattes av det aktuelle opprinnelsesbeviset eller kreve inn ubetalte tollavgifter.

8. Dersom den anmodende EFTA-staten eller MERCOSUR-staten ikke er i stand til å overholde fristen som nevnt i nr. 7, skal det, på anmodning innenfor denne fristen, innvilges en forlengelse av fristen.

ARTIKKEL 30

Samarbeid mellom vedkommende myndigheter

1. Vedkommende myndigheter i EFTA-statene eller MERCOSUR-statene skal, gjennom kommunikasjon mellom EFTA-sekretariatet og MERCOSUR-sekretariatet, der det er relevant, oversende hverandre eksempler på stempler som statenes vedkommende myndigheter bruker ved utstedelse av opprinnessertifikater og adressene til vedkommende myndigheter som er ansvarlige for å verifisere slike sertifikater og opprinnelseserklæringer.

2. Dersom vedkommende myndighet i den eksporterende MERCOSUR-staten utpeker andre enheter eller organer til å utstede opprinnessertifikater, skal den eksporterende MERCOSUR-staten varsle EFTA-statene skriftlig via EFTA-sekretariatet om hvilke enheter eller organer som er utpekt.

3. Vedkommende myndigheter i EFTA-statene og MERCOSUR-statene skal oversende hverandre opplysninger om sammensetningen av autorisasjonsnummer for godkjente eksportører dersom dette er etablert av en EFTA-stat eller en MERCOSUR-stat.

4. EFTA-statene og MERCOSUR-statene skal bestrebe seg på å løse tekniske spørsmål knyttet til gjennomføringen eller anvendelsen av dette vedlegget gjennom direkte konsultasjoner mellom vedkommende myndigheter eller i Underkomiteen for handel med varer, så langt det er mulig.

ARTIKKEL 31

Fortrolighet

Opplysninger av fortrolig karakter eller som er gitt i fortrolighet, skal ikke utleveres av vedkommende myndigheter i noen EFTA-stat eller MERCOSUR-stat uten uttrykkelig tillatelse fra personen eller myndigheten som tilveiebringer dem.

ARTIKKEL 32

Tvisteløsning

1. Med forbehold for avtalens kapittel 15 (Tvisteløsning) skal tvister som oppstår i forbindelse med verifikasjonsprosedyrene i artikkel 29 (Verifisering av opprinnelsesbevis) eller uenigheter som angår Artikkel 27 (Nektelse av preferansetollbehandling) nr. 1, som ikke kan løses mellom de vedkommende myndigheter som anmoder om en verifikasjon, og de vedkommende myndigheter som er ansvarlige for å utføre denne verifikasjonen, eller dersom de reiser spørsmål som gjelder fortolkningen av dette vedlegget, framlegges for underkomiteen for handel med varer.

2. Tvister mellom importøren og vedkommende myndigheter i den importerende EFTA-staten eller MERCOSUR-staten skal løses i henhold til den importerende EFTA-statens eller MERCOSUR-statens nasjonale lover og forskrifter.

AVDELING VII

SLUTTBESTEMMELSER

ARTIKKEL 33

Sanksjoner

Egnede sanksjoner skal ilegges personer som utarbeider eller får utarbeidet et dokument som inneholder uriktige opplysninger i den hensikt å sikre et produkt preferansetollbehandling.

ARTIKKEL 34

Produkter i transitt eller på lager

Dette vedlegget kan anvendes på produkter som på datoen for avtalens ikrafttredelse enten er i transitt eller er midlertidig lagret på et tollager eller i en frisone under tollmyndighetens kontroll dersom en opprinnelseserklæring eller et opprinnelsessertifikat utferdiges i ettertid inntil seks måneder etter avtalens ikrafttredelse, forutsatt at dette vedlegget, særlig artikkel 14 (Ikke-endring), er oppfylt.

ARTIKKEL 35

Forklarende anmerkninger

EFTA-statene og MERCOSUR kan vurdere behovet for forklarende anmerkninger vedrørende fortolkningen, anvendelsen og forvaltningen av dette vedlegget.
